

НАРЕДБА № 48 ОТ 28 ДЕКЕМВРИ 2001 Г. ЗА ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ПРЕВОЗ НА СПЕЦИФИЧНИ ТОВАРИ, НА ТОВАРИ БЕЗ ОПАКОВКА И НА ТОВАРИ, ИЗИСКВАЩИ ОСОБЕНА ОПАКОВКА

Обн. ДВ. бр.4 от 11 Януари 2002г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят условията за превоз с железопътен транспорт при вътрешен железопътен превоз, на специфични товари, на товари без опаковка и на товари, изискващи особена опаковка.

(2) При международен железопътен превоз разпоредбите на наредбата се прилагат, доколкото не противоречат на международните конвенции и споразумения, по които Република България е страна.

Чл. 2. Специфичните товари се приемат за превоз само като отделна вагонна пратка от и до гари, открити за търговска дейност и за работа с конкретния вид товар. По изключение могат да се приемат и получават пратки в гари, неоткрити за търговска дейност или за вид товар, само с писмено разрешение на генералния директор на Националната компания "Железопътна инфраструктура".

Чл. 3. Вагоните, с които се извършва превозът на специфични товари, отговарят на изисквания съобразно товара, за който се използват.

Чл. 4. Товарите трябва да отговарят на утвърдените стандарти и изисквания, така че да не изгубят качеството и годността си по време на превоза с железопътен транспорт в установения срок за доставяне на пратката.

Чл. 5. Приемането, превозването и разтоварването на пратки с живи животни и птици, хранителни и технически продукти от животински произход се извършва под контрола на ветеринарномедицинските органи, а при превоз на плодове, зеленчуци и растения - под контрола на фитосанитарните органи.

Глава втора. ВИДОВЕ СПЕЦИФИЧНИ ТОВАРИ

Раздел I. Бързо развалящи се товари

Чл. 6. (1) Бързо развалящите се товари са хранителните продукти, плодовете, зеленчуците, живите растения и други товари, които при превоза им с железопътен

транспорт изискват особени мерки за предпазване от топлина, студ, от съприкосновението им с въздуха или друг вид обслужване.

(2) В зависимост от технологичната и термична обработка и термичното състояние преди натоварване те се разделят на: дълбоко замразени (под -18°C), замразени (от -18 до -6°C), охладени и неохладени.

(3) Основните бързо развалящи се товари са определени в списък съгласно приложение № 1.

Чл. 7. В зависимост от вида и свойствата, превозното разстояние и годишните времена бързо развалящите се товари се превозват във вагони с термична изолация (обикновени хладилни вагони, хладилни гарнитури и вагони с индивидуално машинно охлаждане); в специални вагон-цистерни за мляко; в покрити вагони със или без употреба на допълнителни съоръжения; във вагони с особен строеж или хладилни голямотонажни контейнери.

Чл. 8. Вагоните се измиват и дезинфекцират в дезинфекционна станция за сметка на изпращача, преди да бъдат натоварени с хранителни продукти.

Чл. 9. При необходимост от спомагателни съоръжения те се доставят и поставят от изпращача под наблюдение на служител на превозвача.

Чл. 10. Прегледът, приемането, временното съхранение, ако има условия за такова, товаренето и разтоварването на бързо развалящи се товари се извършва съгласно медицинските изисквания за предпазване на товара от въздействието на атмосферните влияния.

Чл. 11. Бързо развалящите се товари трябва да бъдат с добро качество и да отговарят на утвърдените стандарти и изисквания, така че да издържат превоза по железница в установения срок за доставяне на пратката. В случай че бързо развалящият се товар не издържи превоза в срока за доставяне на пратката, отговорността остава върху изпращача.

Чл. 12. Бързо развалящите се товари се опаковат в стандартна опаковка, освен ако се допускат за превоз без опаковка.

Чл. 13. (1) Изпращачът, отделно за всяка товарителница, представя свидетелство по образец и със срок на валидност, издадено от съответния ветеринарномедицински или фитосанитарен орган, което се подпечатва с датния печат на превозвача в отправната и в получаващата гара.

(2) Свидетелството по ал. 1 се прикрепя към товарителницата, в която изпращачът е длъжен да отбележи номера, датата, къде и от кого е издадено.

(3) Свидетелството по ал. 1 се предава срещу подпис на получателя в получаващата гара.

Чл. 14. Хладилните вагони, които се отпускат през летния сезон, трябва да са заледени. Превозвачите заледяват и дозаледяват хладилните вагони за сметка на изпращача.

Чл. 15. Органите за ветеринарномедицински и фитосанитарен контрол имат право да проверяват в гарите качеството на бързо развалящите се товари за износ до момента на започване на композирането на влака, а в граничните гари - през времето, определено за митнически и други административни формалности, като тези проверки не пречат на графика за движение на влаковете.

Чл. 16. (1) Когато компетентните органи спрат или забранят износа, те съставят контролен лист, в който отразяват състоянието на товара и причините за спирането или задържането.

(2) Въз основа на контролния лист превозвачът спира превоза, а ако в него се сочат причини от транспортен характер, той е длъжен по своя инициатива да състави констативен протокол. В протокола подробно се поясняват причините за повредата, развалата или понижаването на качеството на бързо развалящия се товар. След това с телеграма се уведомява отправната гара, която от своя страна писмено уведомява за спирането или забраната изпращача, който следва да даде своето разпореждане.

Чл. 17. Изменение на получаващата гара на пратка с бързо развалящи се товари се допуска само при условие, че товарът може да се достави на новото местоназначение в срока за доставка, определен за първоначалната получаваща гара.

Чл. 18. (1) Когато в получаващата гара се установи разваляне на стоката, превозвачът в присъствието на получателя съставя констативен протокол, в който се описва състоянието на стоката, на вагона и на опаковката, намалената стойност на развалената стока и други данни, които биха послужили за установяване на причините за развалянето.

(2) Към констативния протокол се прилага ветеринарномедицинският документ.

(3) При разногласие между превозвача и получателя за определяне на причините и размера на развалянето на стоката превозвачът привлича органите за ветеринарномедицински или фитосанитарен контрол, чието заключение се вписва в констативния протокол.

Чл. 19. Изпращачът указва в товарителницата необходимите мерки за защита и температурния режим във вид на температурен интервал, като се вземат предвид техническите възможности на използвания вагон. При отсъствие на бележка в товарителницата се счита, че бързо развалящият се товар не се нуждае от мерки за защита.

Чл. 20. Сумите за поддържане на температурен режим, използване на външни източници на енергия (контактна мрежа, локомотив) и снабдяване с лед се изчисляват и заплащат по договореност с превозвача.

Чл. 21. Превозвачът отговаря за разваляне на бързо развалящите се товари, когато бъде нарушен установеният ред за обслужване на вагоните по пътя и когато не са спазени сроковете за доставка съгласно Наредба № 44 от 2001 г. за превоз на товари с железопътен транспорт (ДВ, бр. 91 от 2001 г.), ако се докаже, че това е причината за развалата.

Раздел II. Мляко и млечни продукти

Чл. 22. Млякото и млечните продукти се превозват в специални хладилни вагони с пътническите влакове или в техните фургони като колетни пратки.

Чл. 23. (1) Изпращачът на пратките с млечни продукти се задължава да ги предава най-малко два часа преди заминаването (преминаването) на влака.

(2) Превозвачът е длъжен да уведомява изпращача при промяна в разписанието или движението на влаковете.

Чл. 24. (1) Млякото се предава в прясно и добро състояние с температура от 2 до 10 °С.

(2) Изпращачът, отделно за всяка товарителница, представя и свидетелството по чл. 13, ал. 1, което се подпечатва с датния печат на превозвача в отправната и в получаващата гара.

(3) Свидетелството по чл. 13, ал. 1 се прикрепя към товарителницата, в която изпращачът е длъжен да отбележи номера, датата, къде и от кого е издадено.

(4) Свидетелството по чл. 13, ал. 1 се предава срещу подпис на получателя в получаващата гара.

(5) Замразено мляко се приема за превоз само ако изпращачът е направил в превозния документ бележка за това.

Чл. 25. През време на превоза на млякото и млечните продукти се поддържа необходимата температура за запазването им в добро състояние, която следва да бъде предписана от изпращача с бележка в превозния документ.

Чл. 26. (1) Пристигналите пратки с мляко и млечни продукти се предават на получател незабавно след подаване на вагона на определеното за разтоварване място.

(2) Когато млякото не се освободи от получателя в срок 6 часа, а млечните продукти в срок 12 часа, товарите се считат за изоставени.

Раздел III. Живи животни, птици и пчелни семейства

Чл. 27. (1) Живи животни, птици и пчелни семейства могат да се превозват с железопътен транспорт само ако са от райони, в които няма констатирани заразни и паразитни болести по тях.

(2) Условието за превоз на живи животни, птици и пчелни семейства от райони,

в които има констатирани заразни и паразитни болести, са посочени в раздел VIII.

Чл. 28. Живите животни, птиците и пчелните семейства се преглеждат от ветеринарен лекар преди натоварването им. Прегледът се извършва само на дневна светлина.

Чл. 29. (1) Изпращачът, отделно за всяка товарителница, представя и свидетелство съгласно чл. 13, ал. 1, което се подпечатва с датния печат на превозвача в отправната и в получаващата гара. С него се удостоверява здравословното състояние на животните, птиците или пчелните семейства, както и че в мястото, откъдето са докарани, няма заразни и паразитни болести.

(2) Свидетелството по чл. 13, ал. 1 се прикрепя към товарителницата, в която изпращачът е длъжен да отбележи номера, датата, къде и от кого е издадено.

(3) Свидетелството по чл. 13, ал. 1 се предава на получателя в получаващата гара.

Чл. 30. (1) Животните и птиците се превозват в специализирани вагони, а при липса на такива - в обикновени покрити вагони.

(2) Превозът на свине, едър и дребен рогат добитък може да се извършва и в открити вагони с високи стени през месеците април, май, юни и септември.

(3) При необходимост от особени приспособления те се набавят и поставят от изпращача.

Чл. 31. (1) Изпращачът е длъжен да осигури подходящи условия (постеля, пространство и т.н.) за разполагане на живите животни и птиците в подадения вагон, както и необходимия фураж за не повече от три денонощия.

(2) Ветеринарните органи следят за спазването на съответните норми и изисквания, като не се допуска претоварване на вагоните.

Чл. 32. (1) Пчелните семейства се превозват само сутрин или през нощта във вагони с добра вентилация, в изправни сандъци, с вентилационни отвори. Ако сандъците са с плоски покриви, във вагона може да се наредят един върху друг на няколко реда, като се укрепват.

(2) Пчелни семейства не се приемат за превоз при температура над 30 °C.

Чл. 33. (1) Съвместни превози на различни видове едри и дребни животни в един вагон се допуска само когато изпращачът направи бележка в товарителницата, че освобождава превозвача и ветеринарномедицинските органи от отговорност.

(2) В случаите по ал. 1 животните се отделят с прегради от и за сметка на изпращача.

(3) По изключение се допуска натоварване без прегради на бозайници с майките си: волове, телета и биволи (без бикове); овце, кози, ярета и агнета.

Чл. 34. Диви животни се приемат за превоз само в напълно здрава опаковка (клетка) и ако превозването им не е свързано с опасност за хората.

Чл. 35. Живи животни, птици и пчелни семейства се приемат за превоз само ако бъдат придружавани. За обслужване на превозваните животни във вагоните се оставят придружители не по-малко от един на три вагона и не повече от един на вагон. При наличие на проблем по пътя с някой от придружителите превозвачът осигурява придружител за сметка на получателя.

Чл. 36. Придружителите на вагона с животни имат следните задължения:

1. да се грижат за настаняване, а при нужда и разместване на животните от вагона, както и да ги надзирават през време на пътуването;
2. да отварят и затварят вратите, прозорците и вентилационните капацы на вагоните;
3. да хранят и поят животните през време на пътуването;
4. да съобщават незабавно на превозвача за заболяването или смъртта на животните;
5. да не допускат външни лица да влизат във вагоните;
6. да не пушат, да не палят огън и да не ползват нагревателни уреди.

Чл. 37. Придружителят на пчелните семейства трябва да се намира близо до тях и да разполага с мрежа, чукче, клещи, тенекиени изрезки и глина за запушване на случайно открити се проходи.

Чл. 38. (1) През време на превоза животните се поят най-малко един път в денонощието на определените за целта гари.

(2) Превозваните животни не могат да се поят на водопой, на които се поят местните животни.

(3) На гарите, където няма специални приспособления за водопой, животните се поят в самите вагони през време на престоя на влака.

(4) При наличие на болели животни те се поят след здравите.

(5) След приключване на водопоя кофите и коритата се подлагат на дезинфекция под контрола на ветеринарните органи.

Чл. 39. Забранява се почистването на вагоните и изхвърляне на тор през време на движение. Това може да се извършва единствено в граничните гари при международни превози, на специално място, указано от местните ветеринарни органи.

Чл. 40. (1) Разтоварване на животни, птици и пчелни семейства в междинни гари е забранено.

(2) Когато в изключителни случаи при заболяване се наложи разтоварване, то се извършва в присъствието на ветеринарен орган, отговарящ в междинната гара за ветеринарната дейност.

(3) По искане на ветеринарните органи вагоните се подават на рампа.

Чл. 41. (1) При повреда на вагоните с живи животни, птици и пчелни семейства придружителят остава при вагона.

(2) Отговорността, контролът и мерките за отстраняване на повредата, респ. претоварването, са за сметка на превозвача.

(3) При разтоварване на вагони по технически причини присъствието на ветеринарен орган не е задължително.

Чл. 42. Живите животни, птиците и пчелните семейства се преглеждат от ветеринарен лекар в получаващата гара. Прегледът се извършва само на дневна светлина.

Чл. 43. Живите животни, птиците и пчелните семейства, пристигнали в получаваща или гранична гара, се смятат съмнителни за заразна болест, ако:

1. липсва ветеринарно свидетелство по чл. 13, ал. 1;
2. броят на животните, кафезите с птици или кошерите не съответства на вписания във ветеринарното свидетелство по чл. 13, ал. 1 и липсва документ за станалата промяна в бройките;
3. животните, птиците и пчелните семейства произхождат от райони, където върлува заразна болест по този вид животни;
4. между пристигналите животни са открити болни или подозрително болни от заразна болест или ако през време на превода е имало смъртни случаи на животни от заразна болест или по неизяснени причини.

Чл. 44. (1) Ветеринарният лекар е длъжен след подаване на вагоните за разтоварване да прегледа животните и да направи бележка за състоянието и броя им във ветеринарното свидетелство по чл. 13, ал. 1.

(2) Когато ветеринарният лекар не се яви в предвидения срок и няма данни за заболяване, няма умрели животни и превозът е извършен с редовно свидетелство по чл. 13, ал. 1, превозвачът може да предаде животните на получателя. В този случай се съставя протокол, който се изпраща на отговарящия за района ветеринарен лекар. Ако между пристигналите животни и птици има заболели или умрели, пратката не се освобождава до пристигане на отговорния ветеринарен лекар.

Чл. 45. Всички вагонни съоръжения след разтоварване се изпращат по съответния ред до най-близката дезинфекционна станция за почистване, измиване и дезинфекция.

Чл. 46. (1) При внос и транзит на международни пратки с живи животни, птици и пчелни семейства те се приемат само при наличие на ветеринарно свидетелство за произход, удостоверяващо, че са здрави, издадено от ветеринарните органи на отправната държава.

(2) При липса на ветеринарно свидетелство или установяване на разлика на данните в него, при констатация или съмнение за заразни заболявания пратките не се допускат за по-нататъшен превоз през територията на страната.

Раздел IV. Хранителни и технически животински продукти

Чл. 47. (1) Хранителни и технически животински продукти могат да се превозват с железопътен транспорт само ако са от райони, в които няма констатирани заразни и паразитни болести по животните и птиците.

(2) Условието за превоз на тези товари от райони, в които има констатирани заразни и паразитни болести, са предвидени в раздел VIII.

(3) Основните хранителни и технически животински продукти са определени в списък съгласно приложение № 2.

Чл. 48. (1) Изпращачът, отделно за всяка товарителница, представя свидетелството по чл. 13, ал. 1 от ветеринарномедицинските органи, което се подпечатва с датния печат на превозвача в отправната и в получаващата гара.

(2) Свидетелството се прикрепя към товарителницата, в която изпращачът е длъжен да отбележи номера, датата, къде и от кого е издадено.

(3) Свидетелството по ал. 1 се предава срещу подпис на получателя в получаващата гара.

Чл. 49. (1) Когато ветеринарното свидетелство е с изтекъл срок, хранителните и техническите животински продукти се приемат за превоз само след представяне на ново или след заверяване на старото свидетелство от ветеринарномедицинските органи.

(2) Пратката не се приема за превоз при несъответствие между данните в свидетелството и товарителницата, както и при неизправност на опаковката или недостатъчна маркировка.

Чл. 50. Изменение на получаващата гара и на получателя се допуска само в изключителни случаи и само с разрешение на ветеринарномедицинските органи.

Чл. 51. (1) При приемане за превоз и при освобождаване на опаковани хранителни и технически животински продукти ветеринарномедицинските органи имат право да поискат да се отворят за проверка до 10 % от общия брой на пакетите.

(2) Когато при проверката се установят недоброкачествени продукти или несъответствие на продуктите с документите, се допуска отваряне на всички пакети от пратката.

(3) Необходимият помощен персонал за извършване на проверката се осигурява от изпращача или получателя.

Чл. 52. (1) Когато по някакви причини пратката бъде задържана, превозвачът съставя акт в присъствието на представител на местния ветеринарномедицински контрол и на изпращача (получателя), ако се намира в гарата.

(2) В акта се посочват причините за задържането на продуктите и взетите мерки.

(3) Копие от акта се прилага към превозния документ, в който се отбелязват причините за задържането.

Чл. 53. Забранява се съвместно складиране и превозване на технически животински продукти заедно с хранителни продукти, фураж, домашни вещи, живи животни, метални изделия и боядисващи вещества.

Чл. 54. Складирането, товаренето и разтоварването на хранителни и технически животински продукти в гарите на изпращане или получаване се извършва за сметка на съответния изпращач или получател.

Чл. 55. Вагоните, с които се превозват хранителни и технически животински продукти, задължително се дезинфекцират в дезинфекционна станция преди натоварване за сметка на изпращача и след разтоварване - за сметка на получателя.

Чл. 56. (1) При превоз на свинско месо във ветеринарномедицинското свидетелство се отбелязва, че е трихиноскопирано.

(2) При превоз на кожарски и кожухарски суровини във ветеринарномедицинското свидетелство се отбелязва, че са дали отрицателна реакция за антракс.

Чл. 57. При превоз на неупакован леш върху пода на вагона се насипва негасена вар.

Чл. 58. Субпродукти - глави, крака, уши, вътрешни органи и други подобни, се приемат за превоз само в специална непроницава водоустойчива опаковка.

Раздел V. Починали и тленни останки

Чл. 59. (1) Починалите се приемат за превоз с товарните и пътническите влакове в отделен покрит вагон, с отделна товарителница и разрешително от медицинските органи, приложено към нея, което се връчва на получателя при освобождаване на пратката.

(2) Допуска се натоварване на няколко починали в един вагон, ако са предадени за превоз от една и съща отправна до една и съща получаваща гара.

Чл. 60. (1) Тленните останки на лица, починали от заразни болести, се приемат за превоз само в цинков, херметически затворен ковчег, поставен в друг външен дървен ковчег.

(2) Всички други починали могат да се приемат за превоз и в обикновени дървени ковчези с плътни стени и дъна без цепнатини.

(3) Долната част на ковчезите се покрива най-малко с 50 мм дебел пласт от хигроскопично вещество - торфена слама, счукани дървени въглища, негасена вар и т.н., като изпращачът удостоверява с бележка в товарителницата, че тези условия са спазени.

Чл. 61. (1) Всяка пратка с починал задължително се транспортира с придружител, който може да пътува във вагона при починалия или в пътнически вагон, ако превозът се извършва с пътнически влак.

(2) Пратка с починал се допуска за превоз без придружител само ако изпращачът направи бележка в товарителницата, че получателят е уведомен за изпращането на починалия.

Чл. 62. (1) Тленни останки се приемат за превоз, ако са почистени, дезинфекцирани и поставени в херметически затворени метални кутии, вместени в дървени сандъци.

(2) Пепел от починали се приема за превоз само ако съдовете, които я съдържат, са поставени в здрави сандъци.

(3) Придружаването на пратки с тленни останки не е задължително.

Чл. 63. Съвместно с други товари тленните останки могат да се товарят само при наличие на свидетелство от медицинските органи, че костите са от напълно разложен човешки труп, погребан най-малко преди 10 години.

Чл. 64. Когато пратката с починал не се освободи в продължение на 12 часа след пристигане в получаващата гара, тя се разтоварва и предава на съответните компетентни органи за погребение.

Чл. 65. Вагоните, с които са превозвани починали, подлежат на задължително обеззаразяване след разтоварване за сметка на получателя.

Раздел VI. Замръзващи товари

Чл. 66. (1) Замръзващи товари са тези, чиито частици в насипно състояние при температура на околния въздух под 0 °C замръзват помежду си в обща компактна маса, а така също и към пода и стените на вагона.

(2) Към замръзващите товари се отнасят: мокри, влажни и промити насипни товари; руди, концентрати от руди; въглищен шлам; гипсов камък; трас; пиритни угарки; пясък; баласт; пръст, земя; камениста пръст; каолин; цинков стерил; леярска пръст, глина; сгур-пепелина.

Чл. 67. При натоварването на замръзващи товари през зимния период изпращачът е длъжен да определи и вземе предпазни мерки против замръзването им, като:

1. замразяване на товара на отделни късове;
2. посипване и смесване на товара с негасена вар, дървени стърготини, сол и др.;
3. поставяне на редове слама, тръстика, торфена пепел и др.;
4. намазване пода и стените на вагона с минерални и каменовъглени масла;

5. напръскване на товара с каменовъглени и други масла;
6. натоварване на товара от стифове, след като е изцеден (изсушен) или замръзнал на блокове;
7. превозване в специална опаковка или контейнери;
8. отлагане на превоза.

Чл. 68. Добавянето към товара на необходимите предпазни средства против замръзване се извършва по механичен начин, с цел да се осигури равномерното им смесване.

Чл. 69. При предаване за превоз на замръзващи товари изпращачът е длъжен да вписва в товарителницата процента на влажността и мерките, които са взети против замръзването. Превозвачът може да откаже приемането на товара за превоз, ако не са взети мерки и ако в товарителницата не е направена бележка за това.

Чл. 70. Не се приемат за превоз товари, от които се отделя вода в такова количество, което може да предизвика замръзване на спирачните приспособления на вагоните.

Чл. 71. Получателят осигурява в местата за разтоварване необходимите съоръжения за загряване, механично или ръчно раздробяване и други подобни.

Чл. 72. (1) Когато товарът пристигне в замръзнало състояние, се съставя акт от получателя съвместно с представител на превозвача, в който следва да се установи дали са взети достатъчни мерки против замръзване от изпращача и дали е направена бележка за това, както и да се опишат мерките, предприети от получателя, за разтоварване на товара и употребеното време за това.

(2) При приемане на товар за превоз без взети мерки и бележка в товарителницата екземпляр от акта се изпраща в съответното поделение на превозвача за проверка и установяване на виновните.

(3) В случай че са взети предпазни мерки от изпращача, по искане на получателя, с разрешение на превозвача може да се увеличи регламентираният срок за безденгубно разтоварване, но не за повече от 24 часа, за цялата едновременно подадена група вагони със замръзнали товари.

Чл. 73. Предпазните мерки против замръзване на товарите се прилагат от 15 декември до 1 март, като този период може да се променя от Изпълнителната агенция "Железопътна администрация" по искане на превозвачите и в зависимост от климатичните условия.

Раздел VII. Превоз на товари с придружители

Чл. 74. За придружаване на пратките се допуска най-много по един

придружител на всеки три вагона, но не повече от пет придружители на маршрутен влак. При превоз на пратки в един до три вагона се допуска само един придружител.

Чл. 75. Не се допуска придружител на изпращача при превоз на товари в пломбирани вагони.

Чл. 76. (1) Изпращачът носи пълна отговорност за придружителите, вкл. за нанесени щети на вагона.

(2) Превозвачът съставя в отправната гара опис на всички намиращи се във вагона инвентарни предмети, който се подписва от придружителя и се прикрепя към товарителницата.

(3) Превозвачът проверява в получаващата гара в присъствие на придружителя наличността и изправността на инвентарните предмети от опис, а също така и изправността на самия вагон, като стойността на евентуалните липси или повреди се заплащат от изпращача въз основа на съставен за случая акт.

Чл. 77. Придружителите са длъжни да представят в отправната гара документ за самоличност и удостоверение от изпращача или получателя, че са определени за придружители на пратката. Те имат право да превозват със себе си до 30 кг ръчен багаж, като се задължават през време на превоза да съблюдават всички норми за безопасност, за което се инструктират от превозвача.

Чл. 78. (1) Когато се придружават повече от един вагон от един придружител и някой от вагоните се повреди, придружителят остава с изправните вагони до местоназначението им.

(2) Превозвачът в присъствието на придружителя проверява в гарата, в която е задържан повреденият вагон, наличността и състоянието на товара във вагона, след което го пломбира, с изключение на вагоните с живи животни, птици и пчелни семейства, и съставя констативен протокол. За вагон с живи животни, птици и пчелни семейства превозвачът назначава за придружител свой служител.

(3) Когато придружителите са няколко, един от тях остава при повредения вагон.

Чл. 79. В случай че придружителят напусне вагона, който придружава, превозвачът назначава за придружител свой служител. На основание на съставения констативен протокол разностите за придружителя на превозвача и престоя на вагона за проверка на товара се вписват в товарителницата и се заплащат от изпращача.

Чл. 80. (1) В отправната гара на придружителя се издава бланков билет, в който се вписват думата "Придружител", номерата на документа за самоличност и удостоверението, с което е определен за придружител.

(2) Изпращачът вписва в товарителницата трите имена на придружителя и данните по ал. 1.

(3) При пратки с живи животни изпращачът е длъжен да добави и забележка:

"Превозвачът не носи отговорност при нещастен случай с придружителя вследствие пътуването му във вагона при животните".

Раздел VIII. Превоз на товари от райони, поставени под карантина

Чл. 81. (1) При поява на заразни болести в отделни райони по искане на ветеринарните органи с нареждане на Изпълнителната агенция "Железопътна администрация" приемането и предаването на пратките с живи животни, птици, пчелни семейства, хранителни и технически животински продукти се преустановява в гарите от тези райони.

(2) Ветеринарните органи са длъжни да укажат къде да бъдат отправени за разтоварване пристигащите пратки в районите, поставени под карантина.

Чл. 82. (1) Превозът на посадъчен и посевен материал, живи растения и селскостопански произведения, поставени под карантина, или от райони, поставени под карантина, се извършва с разрешително от местните фитосанитарни служби, което се прикрепя към товарителницата и задължително придружава пратката.

(2) Номерът и датата на издаденото разрешително се вписват в товарителницата.

(3) За въвеждането на карантина за определени райони или култури Министерството на земеделието и горите уведомява Изпълнителната агенция "Железопътна администрация" и Националната компания "Железопътна инфраструктура".

Чл. 83. Превозът на товари, поставени под карантина, се допуска само до гарата, посочена в разрешителното. Изменение на получаващата гара не се допуска.

Чл. 84. При проверка на товари под карантина компетентните органи имат право да поискат да се отворят отделни пакети за проверка. След прегледа, ако компетентният орган намери за необходимо, товарът следва да се унищожи, за което се съставя акт. В този случай всички разноски по прегледа, унищожаването и причинените щети на превозвача се заплащат от изпращача.

Глава трета. ВИДОВЕ ТОВАРИ БЕЗ ОПАКОВКА

Раздел I. Товари без опаковка или в насипно състояние

Чл. 85. Допускат се за превоз без опаковка или в насипно състояние всякакви товари, но само ако са предадени за превоз като вагонни пратки и ако в изискванията за превоза им не се изисква опаковка. В този случай в товарителницата в графа "Брой на пакетите" се вписва "неопаковани" или "в насипно състояние".

Чл. 86. Когато пратки със зърнени храни, картофи, плодове или други товари в насипно състояние се товарят в покрити вагони без капацы, изпращачът взема съответни мерки товарът да не натиска вратите, да не изтича и да не може да се вземе от съдържанието му, когато вратите са оставени притворени на кука.

Раздел II. Зърнени храни

Чл. 87. (1) Зърнените храни, бобовите и маслодайните семена, както и някои произведения от тях се превозват в чували или в насипно състояние.

(2) В насипно състояние превозът се осъществява във вагони, снабдени с вътрешни вагонни капацы, както и в специализирани вагон-зърновози.

Чл. 88. Преди натоварване изпращачът е длъжен да прегледа и да се увери, че вагоните и вагонните капацы са почистени и нямат отвори и пукнатини, през които би могло да изтича или да бъде намокрено съдържанието.

Чл. 89. Дезинсекцията на вагоните, с които ще се превозват зърнени храни, се извършва от превозвача за сметка на изпращача. Вагоните, натоварени със заразени зърнени храни, подлежат на дезинфекция след разтоварването им.

Раздел III. Течности

Чл. 90. Течностите се превозват във вагон-цистерни, танк-контейнери или в покрити вагони като отделни пакети в подходящи опаковки (бидони, барабани и други подобни).

Чл. 91. (1) През зимния период на годината течности с голяма лепкавост и свойство да се сгъстват при понижаване на температурата се превозват в специализирани затоплящи се, изолирани вагон-цистерни, снабдени с отоплителни инсталации.

(2) Течностите по ал. 1 са: бензол; битум; глицерин; гудрон (катран); диметиланилин; карболова киселина (фенол течен); каустични луги; лак; мазут флотски, мазут с вискозитет от 10 до 80 ° по Енглер; масло тюленово и от други животни и риби; масла растителни, масла минерални, масла паточни; монокитротолуол; моторно гориво; нитробензол; олеум; основа - живачна, натриева; парафин; петролатум; полугудрон; салолин; саломас; силикат течен - водно стъкло; смола каменовъглена, нафтова или от бреза.

(3) Превозът на изброените течности, с изключение на гудрон, полугудрон, битум и смола от бреза, се допуска през зимата в незатоплени цистерни, без инсталация за затопляне (нагряване), при условие че в превозния документ има бележка на изпращача, че нагряването и навременното източване на цистерната от получателя са осигурени.

Чл. 92. В случай на затруднения при източване на течности от вагон-цистерни, собственост на превозвача, вследствие понижаване на температурата, той по искане на получателя може да увеличи регламентирания срок за безденгубно разтоварване. В този случай превозвачът съставя акт, в който се посочват причините за несвоевременно източване.

Чл. 93. Когато течността е пристигнала в цистерна, неподходяща за вида на товара, поради което получателят е принуден да извършва източването през капака, срокът за безденгубно източване може да се увеличи от превозвача по искане на получателя. В този случай превозвачът съставя акт, копие от който се изпраща в отправната гара за разследване и установяване на виновните.

Чл. 94. Вагон-цистерните се пълнят и източват на точно определени места, посочени от превозвача и одобрени от противопожарната служба и РИОСВ.

Чл. 95. (1) Цистерните с изолация и с вътрешни нагревателни тръби са предназначени предимно за превоз на силно лепкавите и стъпяващите се течности по чл. 96, ал. 2.

(2) Цистерните-термоси (битумни) са предназначени за превоз само на битум.

(3) Полувагоните-бункери са предназначени за превоз само на битум и брезова смола.

Чл. 96. (1) Всички цистерни преди подаването им за напълване щателно се преглеждат както в техническо отношение, така и относно състоянието на резервоара и годността му за превоз на съответната течност.

(2) В гарите, където масово се товарят пратки с петролни продукти, преглеждането на цистерните, предназначени за напълване, се извършва от изпращача съвместно с представители на превозвача.

(3) При прегледа на цистерните се обръща особено внимание върху изправността на: цистерната, теглично-отбивъчните съоръжения, резервоара по отношение изтичане на продукта, плътното затваряне на капаците, нагревателната инсталация (паро-нагревателните тръби), приборите за наливане и източване (тръби и др.) и наличността на капаци на последните.

(4) Изпитването на нагревателната инсталация на цистерните чрез пара се извършва от служители на вагонната служба към превозвача в присъствие на изпращача.

Чл. 97. (1) Служители от вагонната служба към превозвача извършват преглед на празните цистерни.

(2) При констатиране на недоизточени или непочистени цистерни, в които има повече от 3 см утайка, се съставя акт.

(3) Ако се установи, че цистерни, с които е превозван петрол, бензин, лигроин, мазут, дизелово гориво и други течности, имат остатъци от същите не повече от 3 см, могат да се дадат за напълване с еднородни течности, без да е необходимо

предварителното им почистване или измиване.

(4) Цистерни, предназначени за напълване със специални видове бензин, специални видове масла и петрол, ако са подадени след източване на други течности или на други видове от същия продукт, по искане и за сметка на изпращача се почистват и изпарват основно.

Чл. 98. Цистерните, предназначени за напълване с хранителни продукти, паточни масла, растителни масла и други подобни, се почистват и изпарват особено щателно.

Чл. 99. Цистерните се почистват, изпарват и избърсват от превозвача за сметка на изпращача на товара.

Чл. 100. (1) За напълване с течности винаги се дават изправни цистерни, подходящи за превоз на съответната течност (бензиновите - за бензин, спиртните - за спирт, и т.н.).

(2) Изпращачите сами определят дали цистерните са пригодни за напълване с определените течности.

Чл. 101. (1) Едновременно с подаване на товарителницата, ако е необходимо, изпращачът прилага и сертификат.

(2) Данните за качеството на продукта се отбелязват в графата на товарителницата "Наименование на товара", като се вписва и номерът на сертификата и се прави заверка от самия изпращач.

Чл. 102. Масата на течностите, превозвани в цистерни, се установява чрез мерене на вагонна везна.

Чл. 103. Цистерните се пълнят винаги до средата на височината между дъното на цистерната и капака на люка, като не се допуска пълнене над товароспособността на цистерните.

Чл. 104. (1) Леките видове бензин през летния период от годината се напълват до долната основа на капака на цистерната.

(2) В изключителни случаи, при превоз в цистерни на течности, които имат значително относително тегло (киселини, сиропи, глицерин, фурфурол, смоли и др.), се разрешава наливането да се извършва и по-ниско от основата на капака на цистерната, но при задължително използване товароспособността и недопускане на надтоварване.

(3) Не се допуска натоварване на цистерни с използване вместимостта им по-малко от 90 %, ако нямат вълнорезни прегради.

Чл. 105. В случай на дъжд през време на напълването, за да не се разводнява продуктът, изпращачът е длъжен да покрива с мушама (брезент) капаците на

цистерните.

Чл. 106. (1) Когато външните знаци и шаблоните на резервоара на цистерната бъдат замърсени от продукти при самото напълване, изпращачът е длъжен да ги почиства, като ги изтрие със свои средства до ясна видимост.

(2) В случай, че изпращачът не е изпълнил изискването по ал. 1, по изключение почистването се извършва от превозвача.

Чл. 107. (1) След напълването на цистерните капаците се затварят плътно от изпращача.

(2) При наливане на бързо изпаряващи се продукти, изискващи особено плътно затваряне, изпращачът поставя под капака подложка от азбест, здрав картон или от друг подходящ материал.

(3) При неспазване предвидените условия за затваряне на капаците на цистерните отговорността в случай на изпаряване носи изпращачът.

Чл. 108. След напълване на цистерните превозвачът е длъжен да се увери в пълната им изправност по отношение правилното напълване, плътното затваряне на капаците и пр., след което цистерните се пломбират по установения ред от служител на превозвача в присъствие на изпращача.

Чл. 109. Документите, приложени към товарителницата на пратката, се подписват от изпращача и надлежно се заверяват и подпечатват с датния печат на превозвача.

Раздел IV. Товари, изискващи особена опаковка

Чл. 110. Изпращачът е длъжен да предаде товара за превоз в опаковка, отговаряща на необходимите условия, когато за даден вид товар са предвидени изисквания за особен вид опаковка.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

"Безденгубен период" е период от време, за който в тарифата на превозвача не е предвидено събиране на суми за престой.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 89 от Закона за железопътния транспорт.

§ 3. Контролът по спазването на наредбата се упражнява от изпълнителния директор на ИА "Железопътна администрация".

§ 4. Министърът на транспорта и съобщенията или упълномощено от него лице издава инструкции по прилагането на наредбата.

§ 5. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2002 г.

Приложение № 1 към чл. 6, ал. 3

Списък на основните бързо развалящи се товари

1. Зеленчуци и гъби пресни и консервирани (без сушени): патладжани; пипер (чушки); краставици; домати; зеле; картофи; кромид лук; трапезно цвекло; репи; репички; гъби пресни; зеленчуци и гъби солени и мариновани, всякакви; мармалад и пюре от зеленчуци; зеленина всякаква.

2. Плодове и ягоди пресни и консервирани (без сушени): дини; банани; пъпеши; плодове и ягоди пресни; цитрусови плодове; субтропически култури; плодове и ягоди мариновани; мармалад, пюре и тесто, плодови; различни конфитюри и сладка плодови.

3. Месо и месни продукти (в т.ч. и дивеч); пушено месо, колбаси и животинска мас: месо от животни във всякакъв вид, сланина и мас; птиче месо; карантия; субпродукти.

4. Мляко и млечни произведения: прясно мляко; каймак; сметана; извара; различните видове сирене; кашкавал; масло млечно и топено.

5. Яйца и яйчен меланж.

6. Риба, рибни продукти и раци: рибовъден хайвер; риба всякаква: жива, охладена, замразена, пушена, осолена и маринована; хайвер всякакъв и раци.

7. Маргарин; изкуствена мазнина от растителни масла.

8. Алкохолни напитки: бира; вино медно, плодово и гроздово; шира гроздова; екстракти; ликьор и шампанско.

9. Безалкохолни напитки; минерални води; натурални и изкуствени безалкохолни напитки всякакви.

10. Мая хлебна пресована.

11. Консерви в херметични опаковки.

12. Растения живи: дървета и храсти живи; разсади; пикирани фиданки всякакви и всякакъв посадъчен материал, растения вечнозелени, цветя живи и отрязани.

Приложение № 2 към чл. 47, ал. 3

Списък на основните хранителни и технически животински продукти

1. Брашно костно

2. Вълна от животни (прана и непрана, вкл. дреб от вълна)

3. Домашни заклани птици и дивеч

4. Ендокринни жлези

5. Кожухарски и кожарски суровини и стоки от домашни и диви животни:

а) кожарски суровини: необработени кожи от крави, свине, катъри, камили, елени и други подобни;

б) кожухарски суровини: необработени кожи от коне, телета, овце - астраганени, мериносови, метиси и др., агнета, кози, питомни зайци, кучета, катерици и др.;

в) скъпи кожухарски сурови стоки: кожите на язовец, пъстра катерица, лутър, вълк, видра, сибирска къртица, хермелин, лисица, нутрия, рис, мармот, лалугер, чакал и други подобни

6. Косми от животни всякакви

7. Кости, рога и копита необработени

8. Кръв от животни - суха и консервирана

9. Леш и изрезки от кожи

10. Месо - прясно, солено и консервирано от всички видове домашни и диви животни, употребявани за храна

11. Мозък и езици

12. Млечни продукти - сирене, кашкавал, извара, масло и др.

13. Пух и перушина

14. Пушени продукти от месо

15. Риба - прясна, солена и консервирана, раци, миди, костенурки, стриди, охлюви, хайвер и др.

16. Салами - всички видове, вкл. пастърма, суджуци, саздърма

17. Свинска мас и лой

18. Сланина - прясна и солена

19. Субпродукти - вътрешни органи, глави, уши, крака и др.

20. Черва - мокросолени, сухи и мехури

21. Четина

22. Яйца в каси

23. Пчелен мед, восък

24. Сирищни стомахчета

25. Змии и жаби